

עין משפט
גר מצוה

סב א מיי' פייג מהל' תפלה הלכה כ:
סב ב מיי' שס והלכה ככ
פיין כימן טוש"ע
א"ח סימן תרפ"ה
[עין הגר"א סעי' א:]
סד ג מיי' פי"א מהל' טוש"ע
א"ח סימן תקטו
ספ"ק טו:
סח ד מיי' פייג מהל' תפלה הל' ח טוש"ע
א"ח סימן תל סעיף א:

רבינו חננאל

בחמישית חזרין לכסדרן. לסדרן מאי, ר' ירמיה אמר לסדר הפטרות, וקיימא לן כוותיה. ואקשינן לר' ירמיה ממשנתיו דרמי לכל מפסיקין לתעניות ולמעמדות, כלומר מניחין עיניהו של יום וקורין [בעיין] תעניות ובעיין המעמדות. עיין מעמדות, דרתנן במעמדות במעשה בראשית, ומפורש [בתענית] בפרק בשלשה פרקים הכהנים וכו'. תעניות דרתנן [בתעניות] ברכות וקללות. ואי אמרת לסדר ההפטרות, הפטרה בחול מי איכא דפסיק לה ואמר הפטרה דתעניות והפטרה דמעמדות. ופריך במקום שיש הפטרה כגון אילי השבתות שפירשנו, מפסיקין להפטרה וקורין בהפטרה של זה העניין. ובמקום שאין הפטרה בחול כגון שיני וחמישי, מפסיקין סדר פרושיות, ולא קשיא הא כדאיתא והא כדאיתא. ואקשינן בתעניות למה לי הפסקה ליקור בצפרא בעינינא דיומא כו'. ואוקימנא מצפרא כינופיא ועד פלגיה דיומא מעיני במילי דמתא, ומפלגיה דיומא רבעא דיומא קרי ומפטרי ורבעא דיומא בני רחמי. שני ויקראו בספר תורת (האלהים) [ו'] אלהיהם] רביעית היום [ורביעית] מתודים [ומשתחים לה' (אלהים)] וכת' ובמנחת הערב קמתי מתענית, ש"מ דחפילה דתעניא במנחת הערב. [מתני'] בפסח קורין בפרשת ומעדות שבתות כהנים.

ל:

ואי זו היא שבת רביעית כו' ואפילו בערב שבת.
זהא מודה שמואל דערב שבת דומיא דמוכה ומקדימין דא"א מאחרין קדמה עשייה לשמיטה. ואנן נוהגין כזולה כרב חוץ מפורים שחל להיות בשבת עממה דההיא לא איקלע כלל דא"כ הוי ר"ח אדר באחד בשבת וראש חדש ניסן בשני בשבת שהרי אדר לעולם חסר וא"כ הוה ליה פסח בשני בשבת וקיימא לן דלא דד"ו פסח לעולם וימים הראויין לקביעת ראש חודש אדר זצד"ו. וסימן מסורת הפסקת פרושיות כך זט"ו צ"ו ד"ד וצ"יו. וזה פירוש זט"ו אס בא ראש חדש אדר בשבת יהא

ושאר ימות החג קורין בקרבנות החג.
והא שלנו מעמידין ספר תורה שניה צמועדות וקורין בקרבנות היום לא מלינו סמך בתלמוד אף בסדר רב עמרם ישנו וקצת יש סמך לדבר מהא דאמר לקמן (דף לא:) אמר אברהם לפני הקב"ה רצש"ע וכו' אמר לו הקב"ה ככר תקמתי להם סדר קרבנות כל זמן שקורין בהן: והאידנא

בני העיר פרק רביעי מגילה

ולא יומר שהרי ציוס ראש חודש קורין פרשת שקלים ולשבת הבאה פרשת זכור דתניא צברייתא^א אי זו היא שבת שניה כל שחל פורים להיות בתוכה ואפילו בערב שבת ומתני' נמי תנן^ב בשניה זכור והיינו ככר דאמר פורים שחל להיות צע"ש מקדימין ועכשיו יחול פורים בערב שבת ואנו מקדימין ככר אזל לשבת שלישית של אדר שהוא יוס ט"ו לחודש מפסיקין ובשבת רביעית ^א (לחודש) שהיא סמוכה לפורים של מוקפין מאחריהן קורין פרה אדומה דתניא צברייתא^א אי זו היא שבת של פרשת פרה כל שסמוכה לפורים מאחריה ואוקימנא היכא דחל ר"ח ניסן בחול וזה יחול באחד בשבת שהוא חול ופרשת החודש קורין בשבת שלאחריה שהרי היא סמוכה לר"ח ניסן הרי לן פי זט"ו. פירוש צ"ו אס בא ר"ח אדר בשני בשבת מהא הפסקה בשבת שלאחר ר"ח שהוא יוס ששה לאדר שהרי הקדמת פרשת שקלים בשבת שעברה דמתנן^א חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת הבאה ושז אין לן הפסקה בהן שהרי שבת שלאחריה נקראת פרשת זכור

והוא יוס י"ג לחודש ופורים ליום מתר ושבת של אחריה פרשת פרה אדומה שהיא סמוכה מאחריה ושבת של אחריה פרשת חמץ ופורים לר"ח ניסן והרי לן פירוש צ"ו. פי' ד"ד אס בא ר"ח אדר צד' בשבת מהא לן הפסקה צד' לחדש שבת של אחר ר"ח שהרי הקדמת פרשת שקלים בשבת שלפני ר"ח כל הטעם כטעם פירושו של צ"ו ואין לן עוד הפסקה בהן והרי לן פירוש ד"ד. פי' וצ"ו אס בא ר"ח בשני בשבת יהא לן הפסקה אחת ליום מתר שהוא שני לחודש והשניה ציוס ששה עשר הראשונה ציוס מתר דתניא חל להיות בתוך השבת מקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת שניה דסבירא לן ככר דאמר ע"ש כאמנע שבת ומקדימין לשעבר ומפסיקין לשבת הבאה ופרשת זכור בשבת של אחריה שהוא יוס תשעה לחודש והיא סמוכה לפורים ובשבת שלאחר פורים שהוא ששה עשר לחודש יפסיקו פעם שניה ואף על פי שסמוכה מאחריה לא תקרא פרה אדומה כדאמר רב חמא בר חנינא לעיל^א דהיכא דחל ראש חדש ניסן בשבת קורין פרשה שלישית בשבת הסמוכה לר"ח ניסן כדי שמתקרא פרשת החודש בשבת של ראש חודש ופרשת פרה בשבת שלפניה והוא יוס כ"ג לחדש. דרך קצרה סימן ימי קביעת ר"ח אדר זצד"ו וסימן ההפסקות זט"ו צ"ו ד"ד וצ"ו חל ר"ח אדר בשבת ציוס ו' והוא יוס כ"ג לחודש ולא יומר חל ר"ח אדר ציוס צ' הפסקה צו' לחודש ולא יומר חל ראש חדש אדר ציוס ד' הפסקה ציוס ד' ואלא יומר חל ראש חודש אדר ציוס ששי הפסקה ציוס צ' לחדש וציוס י"ו לחדש: **לסדר פרושיות.** ששצבתות הללו הפסיקין סדר פרושיות דלא קראו אלא ארבע פרושיות הללו: **לסדר הפטרות הוא חוזר.** שעד הנה מפטירין מעין ארבע פרושיות הללו השניות לעיל צברייתא^א: **לפעניות ולמעמדות.** על כרחך הני בשבת לא הוו וקמתי מפסיקין ובחול ליכא הפטרה: **הא כדאיסא כו'.** ודאי מפסיקין בחול פרשת היום אזל בשבת שיש הפטרה מפסיקין בהפערות וקורין בהפטרה מעין המאורע: **ובשעניות למה לי הפסקה.** פרושיות. לרבי ירמיה פריך דאמר היכא דאפשר לא מפסיקין תעניות כיון דאיכא קריאה צמחה למה יפסקו שחרית: **מלפרא כינופיא.** מאספין בני אדם ובזדקין ומוהירין אס יש צידס עזירה ויחדלו כדי שיתקבל התענית לפיכך אין פנאי בשחרית לקרות בתורה: **במילי דמתא.** בזדקים אס תהיה עזירה צידס: **ואיפוך אגא.** לומר דהני צ' רביעיות דקרא ^א שחרית פלגיניהו: **וצמנחת הערב וגו'.** וסיפא דקרא ואפרשה כפי אל ה' אלמא לפניא צעו רחמי. והני קראי תרוייהו בספר עזרא: **בתצנ' פרשם מועדות שצמורת כהנים.** שור או כשב (ויקרא כג) וציומא קמא מיירי וצברייתא אמרינן צה ושאר כל ימות הפסח מלקט וקורא מענינו של פסח ומאי דשייר צמתי' תנא צברייתא: **שצעה שצועות.** דכל הצבור: **בחדש השביעי.** דשור או כשב: **קורין בקרבנות החג.** צפרשת פינתם כיצד יוס ראשון ויוס שני קורא המפטיר בחמשה עשר ואע"פ שיוס שני אין קורין צו וציוס השני להראות שהוא ספק יוס שני דגנאי הוא לקרות יו"ט צספק חול. יוס ראשון של חול המועד שהוא ספק שני ספק שלשי קורא ראשון ציוס השני ותנינא ציוס השלישי תליתאה ציוס הרביעי הרביעי שהוא נוסף בשציל חש"מ הוא קורא את ספיקי היום ומה הן ספיקי היום ציוס השני וציוס השלישי. וכן למחר קורא ראשון ציוס השלישי שני קורא ציוס הרביעי שלשי קורא ציוס החמישי והרביעי ציוס השלישי וציוס הרביעי שהן ספיקי היום. וכן תמיד הרביעי קורא מה שקרא ראשון ושני חוץ מיוס אחרון של חש"מ שא"ל לקרות ציוס השמיני לפי שאינו מימי החג אלא רגל לעמאזו לפיכך יוס ו' של חש"מ ראשון קורא ציוס החמישי שני קורא ציוס הששי שלשי קורא ציוס השביעי והרביעי קורא ציוס הששי וציוס הו' שהן ספיקי היום: **בחנוכה צנשיאים.** דהוי נמי חנוכת המוצא: **צמעשה צראשית.** צמסכת תענית צפרק צתרא (דף סו.) שניה סדר קריאתן ציוס הראשון צראשית ויהי רקיע בשני יהי רקיע ויקוו המים צג' יקוו המים ויהי מאורות צרביעי יהי מאורות וישראל המים צחמישי וישראל המים ומואל הארץ בשני מואל הארץ ויכולו השמים. והתם (דף סו:)^א: מפרש טעמא מאי קורין צמעשה צראשית צמעמדות ששצציל הקרבנות מתקיימים שמים וארץ: צרכות

מסורת הש"ס

^(א) [לעיל כט.]: ^(ב) תענית י: ע"ש. ^(ג) נע"א, ^(ד) [לעיל כט.], ^(ה) נע"א, ^(ו) [לעיל כט.], ^(ז) נע"א, ^(ח) נסח. ^(ט) וכן לקמן לא:.

תורה אור השלם

- ↑ ויקנונו על עמדם ויקראו בספר תורת יי אלהיהם רבעית היום מתודים ורביעית ומשתחווים לוי
- ↑ ואלי יאספו כל הָרָד בְּדִבְרֵי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עַל מַעַל הַגּוֹלָה וְאֵנִי יֹשֵׁב מִשּׁוֹמֵם עַד לַמָּנַחַת הָעֶרֶב: עזרא ט ד
- ↑ וְבִמְנַחַת הָעֶרֶב קָמְתִי מִתְעַנְיָתִי וּבִקְרָעֵי בְגָדֵי וּמַעֲלִי וְאֶבְרָעָה עַל בְּרִיטִי וְאֶפְרָשָׁה כְּפִי אֵל יי אֱלֹהֵי: עזרא ט ה
- ↑ (דבריו טז)
- ↑ (ויקרא כג)
- ↑ (ויקרא טז)
- ↑ (במדבר יז)
- ↑ (שמות יז)
- ↑ (במדבר כח)

הגהות הב"ח

^(א) גב' ריענא דיומא. קרינן בספרא ומפטרי: ^(ב) רש"י ד"ה ואחו היא וכו' ובשבת רביעית שהוא יום כ"ב לחודש שהיא סמוכה: ^(ג) ד"ה ואיפוך אגא וכו' בשחרית פלגיניהו:

מוסף רש"י

לסדר פרושיות. שקראו את אלו והפסיקו מלקיות את פרשת השבת (לעיל כט:). לסדר הפטרות. ההפערות הופסקו עד הנה אזל לא הפרשיות (סו:). מצפרא כינופיא. ציוס תענית צבור מתקבצין ובאין לבית הכנסת מן הבקר (תענית יב:).